

BRIJVOEDERING OF DROOGVOEDERING AAN GESPEENDE BIGGEN?

P. van de Pas, stagiaire AHS Den Bosch
ir. C.M.C. van der Peet-Schwering, onderzoeker voeding
ing. A. Hoofs, onderzoeksassistent

Gespeende biggen die brij verstrekt krijgen met behulp van een volautomatische brijvoerinstantie hebben een duidelijk slechtere voederconversie dan biggen die onbeperkt droogvoer krijgen. Voervermorsing is hiervan vermoedelijk de oorzaak. Voor de meeste bedrijven zal het daarom niet rendabel zijn om de gespeende biggen brijvoer te verstrekken. Een waterverhouding van 2,5:1 of 2,4:1 in de brij blijkt goed te voldoen. Bij een lagere voerfrequentie is een betere afstelling van de voergift mogelijk en hoeft de voergift minder vaak gecorrigeerd te worden. Driemaal daags brijvoeren is optimaal.

Dit zijn de-resultaten uit een onderzoek dat is uitgevoerd op het Varkensproefbedrijf te Sterksel.

De computergestuurde brijvoerinstantie heeft de laatste jaren, met name als voersysteem voor mestvarkens, opgang gemaakt. Over het gebruik van de volautomatische brijvoerinstantie bij het voeren van gespeende biggen is nog weinig bekend. In het algemeen worden de biggen tijdens de opfokperiode onbeperkt gevoerd met droogvoer.

Op het Varkensproefbedrijf te Sterksel is een onderzoek opgezet waarin het verstrekken van brijvoer aan gespeende biggen met behulp van een volautomatische brijvoerinstantie is vergeleken met het verstrekken van onbeperkt droogvoer. Bij het voeren van brij is onderzocht wat de invloed van de voerfrequentie en van de water/voerverhouding is op de technische resultaten.

Een deel van de biggen is in de mestperiode gevolgd om na te gaan of de mesterijresultaten beïnvloed worden door de voermethode tijdens de opfok.

Onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd met 4646 biggen. De helft van de biggen kreeg brij in de trog, de andere helft kreeg onbeperkt droogvoer. Gedurende de hele opfokperiode werd babybiggenkorrel (EW 1,08; V. lysine = 1,00%) verstrekt.

In eerste instantie werd de brij 9 maal daags gegeven, met een water/voer verhouding van 3:1. De biggen namen te weinig energie op per voerbeurt. Ze hadden het daardoor koud en

gingen "op een hoop" liggen. Met 9 maal daags brijvoeren is dan ook snel gestopt.

Vervolgens werd de brij 6 maal daags verstrekt met een water/voerverhouding van 2,5:1, daarna 4 maal daags met een water/voerverhouding van 2,5:1 en tot slot 3 maal daags met een water/voerverhouding van 2,4:1. De biggen werden semi-onbeperkt gevoerd. Dat wil zeggen dat ze 30 minuten hadden om de trog leeg te eten. In een hok met 8 biggen waren 6 vreetplaatsen.

Er zijn 192 biggen uit de droogvoergroep en 192 biggen uit de brijvoergroep gevolgd tijdens de mestperiode. Van de 192 biggen die droogvoer kregen tijdens de opfokperiode, kreeg in de mestperiode de helft onbeperkt droogvoer en de andere helft driemaal daags brijvoer. Dezelfde opsplitsing werd gemaakt voor de biggen die brij kregen gedurende de opfokperiode. Zo ontstonden er tijdens de mestperiode 4 proefgroepen. In elk hok zaten 4 borgen en 4 zeugen. De eerste vier weken na opleg is in de vleesvarkensstal babybiggenkorrel verstrekt (EW: 1,08; re: 18,9%; lysine 1,00%). Hierna is geleidelijk, binnen een week, overgeschakeld op vleesvarkenskruiemel (EW: 1,08; re 15,7%; v. lysine: 0,73%).

Resultaten bij de biggen

Bij de gespeende biggen die brij verstrekt kregen kwamen iets meer gezondheidsproblemen voor. Dit uitte zich vooral in een groter aantal achterblijvers. Een verklaring hiervoor zou kun-

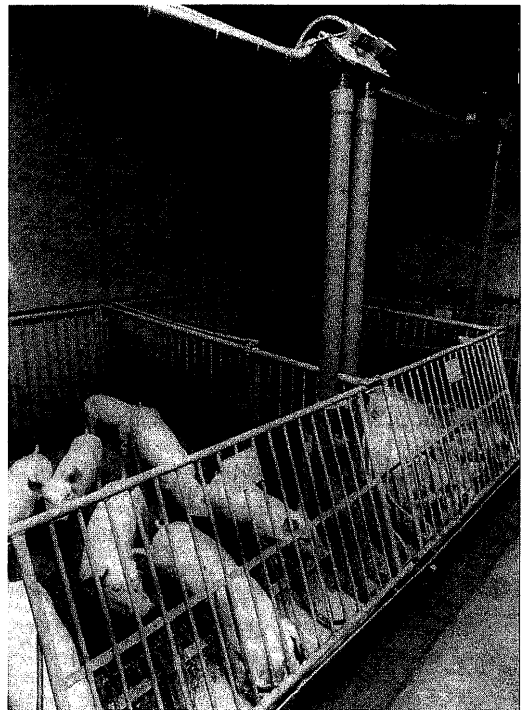
nen zijn dat de zwakkere biggen wachten met eten totdat de rest gegeten heeft. Dit probleem deed zich met name voor bij het 6 maal daags voeren. De technische resultaten van de vergelijking bij de gespeende biggen zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: **Technische resultaten van de vergelijking tussen brij- en droogvoer bij de gespeende biggen**

voermethode	brijvoer / droogvoer	
voerfrequentie: 6		
groeisnelheid (g/dag)	417	446
voergift (g/dier/dag)	717	716
voederconversie (kg voer/kg groei)	1,72	1,61
voerfrequentie: 4		
groeisnelheid (g/dag)	431	427
voergift (g/dier/dag)	722	653
voederconversie (kg voer/kg groei)	1,68	1,54
voerfrequentie: 3		
groeisnelheid (g/dag)	439	451
voergift (g/dier/dag)	778	740
voederconversie (kg voer/kg groei)	1,78	1,65

Uit tabel 1 blijkt dat de biggen die met brij gevoerd zijn iets meer voer hebben gekregen en een duidelijk slechtere voederconversie hadden dan de biggen, die met droogvoer zijn gevoerd. Waarschijnlijk is dit te wijten aan het vermorsen van de brij. De pas gespeende biggen gaan namelijk met de voorpoten in de trog staan om te kunnen eten. Daarnaast treedt rond het voeren soms agressie op tussen de biggen. Door het vermorsen van de brij is de werkelijke voeropname lager dan de verstrekte voergift. De voederconversie op basis van de werkelijke voeropname zal waarschijnlijk dus wat gunstiger uitvallen. Als het voervermorsen echter niet te verhelpen valt, zijn dit kosten die bij deze voermethode meegerekend dienen te worden.

Door de slechtere voederconversie zijn de financiële resultaten van de biggen die met brij gevoerd zijn circa f 2,- per afgeleverde big lager. De investeringskosten voor een brijvoerinstallatie zijn niet meegenomen in deze berekening. De extra investeringskosten die nodig zijn om de gespeende biggen brij te voeren zijn geheel afhankelijk van de situatie op het bedrijf. Als een brijvoerinstallatie aangeschaft moet

Gespeende biggen staan met hun voorpoten in de trog. Bij brijvoeding wordt er dan veel vermorst.

worden om de biggen brij te kunnen voeren zal dit zeker niet rendabel zijn. Als er echter al een brijvoermachine op het bedrijf aanwezig is en deze beter benut kan worden door hem ook voor de biggen te gebruiken, kan de investering beperkter zijn. Als de voerkosten dan door het gebruik van bijprodukten verminderd zouden kunnen worden kan het voor sommige bedrijven, met name gesloten bedrijven, toch gunstig zijn om brij te verstrekken.

Uit het onderzoek is gebleken dat een water/voerverhouding van 3 : 1 te ruim is. Bij deze water/voerverhouding nemen de biggen te weinig voer op waardoor de energie-opname te laag is. Een water/voerverhouding van 2,5 : 1 of 2,4 : 1 blijkt wel te voldoen. Een extra drinknippel in het hok is niet nodig.

Resultaten bij de vleesvarkens

In het onderzoek is nagegaan of een overgang van voersysteem bij opleg in de mesterij van invloed is op de mesterijresultaten. Gebleken is dat de mesterijresultaten bij zo'n overgang niet wezenlijk verschillen van de resultaten wanneer geen overgang van voersysteem plaatsvindt.

De voermethode tijdens de opfokperiode heeft

geen invloed op de voeropname, groeisnelheid en voederconversie tijdens de mesterijperiode.

Praktische ervaringen

In het eerste deel van de proef kregen de biggen 9 maal daags brij verstrekt. Een probleem bij het 9 maal daags brij verstrekken is dat de nauwkeurigheid van de brijvoerinstallatie bij het doseren van de kleine hoeveelheden brij onvoldoende is voor het verkrijgen van betrouwbare g e g e v e n s .

Bij een lagere voerfrequentie is een betere afstelling van de **voergift** mogelijk en hoeft de **voergift** minder vaak gecorrigeerd te worden. Bovendien is het energieverbruik lager en treedt minder slijtage aan de installatie op.

Bij het verstrekken van brij in de trog wordt nogal wat voer vermorst doordat de dieren met de voorpoten in de trog gaan staan. Bij toepas-

sing van **brijvoer** moeten aan de trog dan ook voorzieningen gemaakt worden die **voervermorsting** zoveel mogelijk beperken.

Het is belangrijk om minstens eenmaal per dag te controleren of de biggen de trog helemaal leeg hebben gegeten. Als er namelijk brij in de trog achterblijft is de kans op bederf van deze brij groot.

Conclusie

De gespeende biggen die brij verstrekt kregen met behulp van een volautomatische **brijvoerinstallatie** hebben een duidelijk slechtere **voederconversie** dan de biggen die onbeperkt **droogvoer** kregen. Hierdoor zal het voor de meeste bedrijven niet rendabel zijn om de gespeende biggen **brijvoer** te verstrekken.